

รวบรวมพรรณไม้จากบทกวีในวรรณคดีไทย

“ลายพุด พุดกลิ้งพอง ยามลาย
ลายพุดเล่ห์ท่าย ท่างเศร้า
ก็ค้นก็อันวาย อางทอง ราม
ถวิลทุกขอบคำเล่า พุดได้ อันใดรา”
ลิลิต ตะเลงพ่าย

พระนิพนธ์: สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส
wara

“กรรณิการักษ์อันเสียด
คิดฆ่าเสียดติดขลิบนาง
เห็นเนื้อเรื่อโรงราง
หม่อมสองบ่าเอาไฉน”

วรรณคดี : นิราศธารโศก

พระนิพนธ์ : เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์ (เจ้าฟ้ากุ้ง)

wara

“กลิ้งแก้วแก้วกลิ้งขี้ต๊อ พระพายพัดรำเพยกระพือ
นามแก้วดอกแก้วคือ แก้วนครพินใจใคร
ดอกแก้วสีขาวผ่อง ไม่เหมือนน้องต๋องติดใจ
ขาวเหลืองเรื่อเรื่อได้ ในแหล่งหล้าหาไหนกัน”

วรรณคดี : กาพย์เห่เรือ

พระราชนิพนธ์ : พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
wara

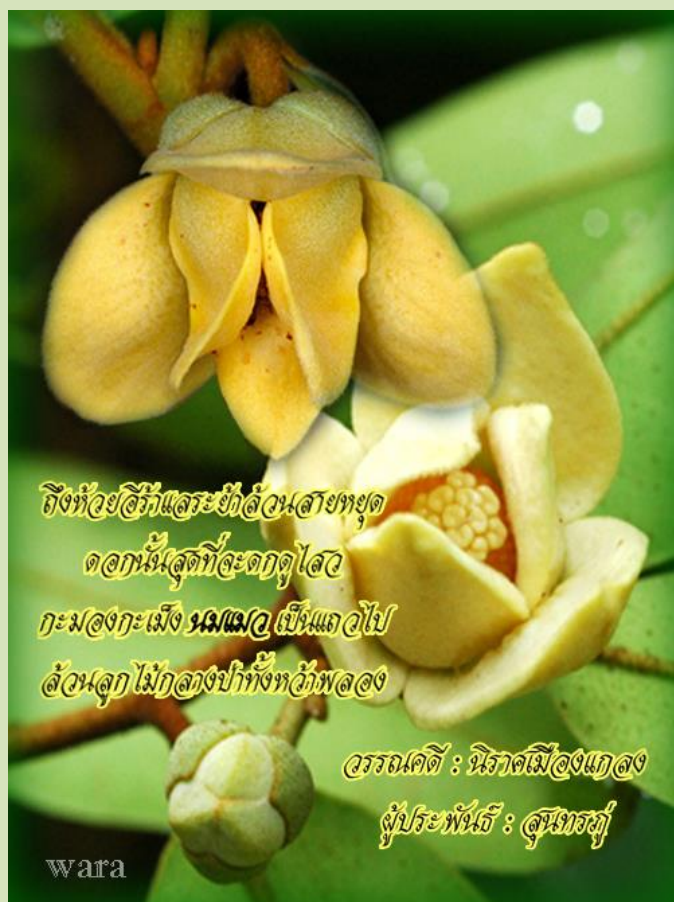
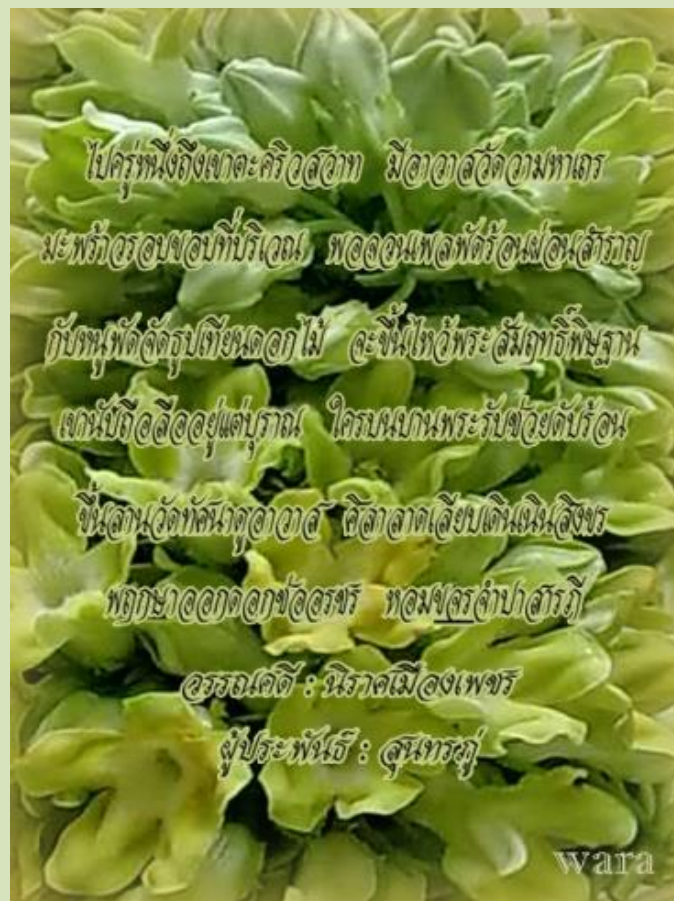

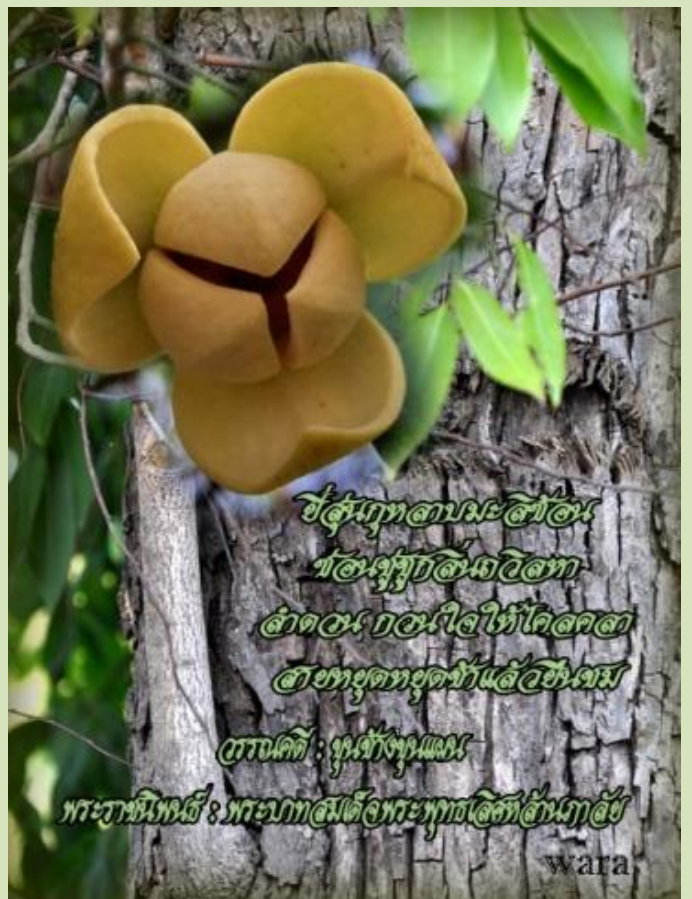
พระชมการะเกดแก้ว หอมหา ยากหา
หอมพันกลเกล็ด รอดเร่า
พระชมมธุรา ลานดอก
ชมดอกไม้เกี้ยวเกลา เพ็ญใจ ห่วงทอง...

วรรณคดี : ลิลิตพระลอ

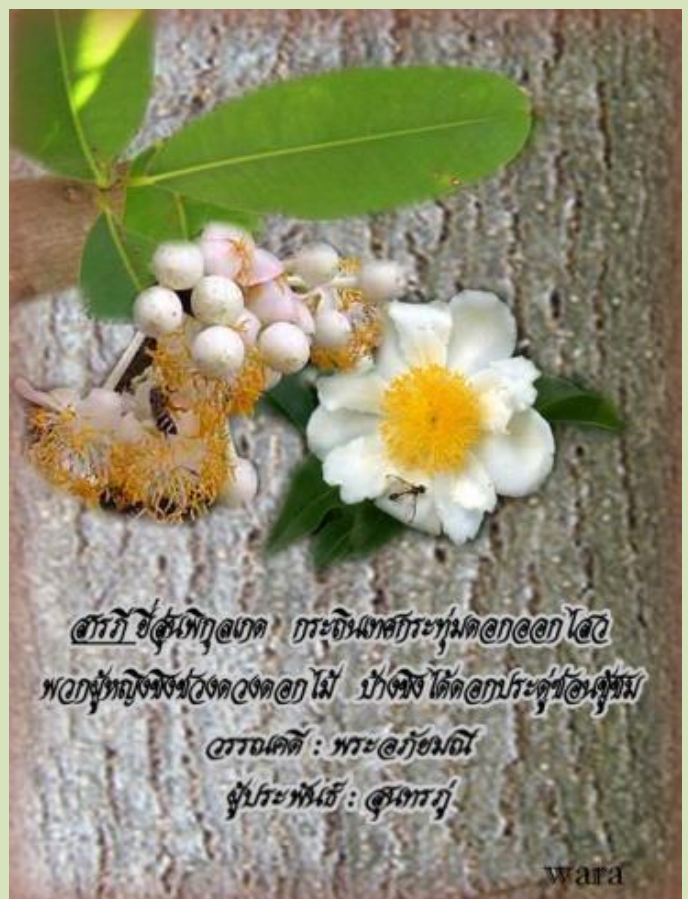
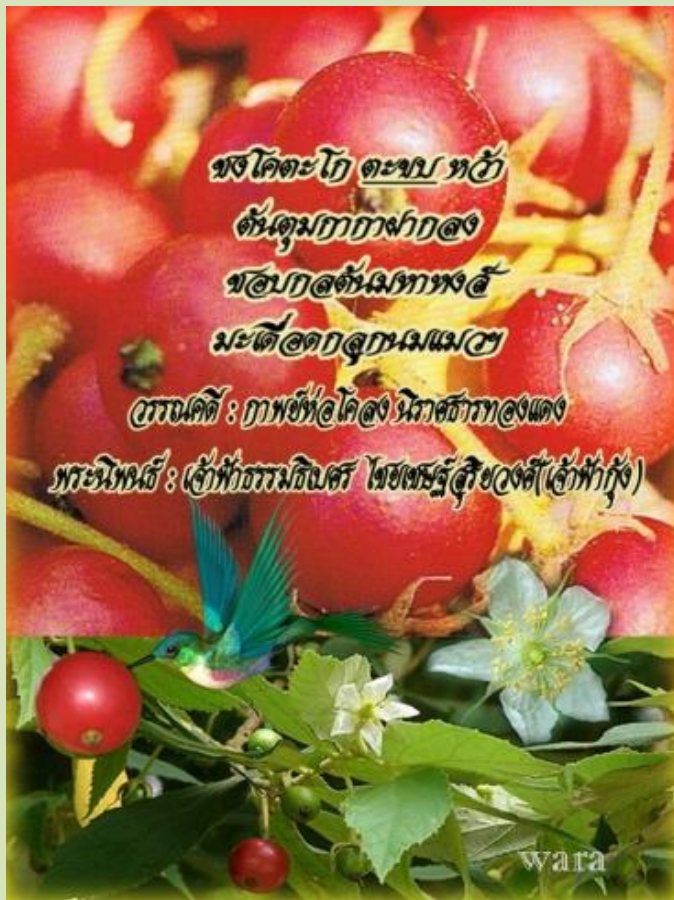
wara

ช่อดอกละพริบสีชมพู
การะเกด การนิกร นมเอว

มะลู่ มะลู่ แดง
ต้นนี้แถมให้บ้าน

การะเกด : รามเกียรติ์

พระราชนิพนธ์ : พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

wara

บานแล้วบานและหวังใจ
จะมีอันเป็นไป
มะลู่ได้ยี่สิบห้าปี
ได้สามฤดูการหมาก ไม่จากที่

การะเกด : รามเกียรติ์ (ตอนที่สาม)

ผู้ประพันธ์ : สุพรรณิการ์

wara

ระยิบระยับ รำเพย
นั้งนอนแถมเอว
หมัดของพวงมาลัย

การะเกด : รามเกียรติ์

การะเกด : รามเกียรติ์

พระราชนิพนธ์ : พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

wara

สีของของแถม
ร่วมทุกทาง
อ้อยช้างช้างน้ำ
อ้อยช้างช้างน้ำ

การะเกด : รามเกียรติ์

ผู้ประพันธ์ : สุพรรณิการ์

wara

ແຕ້ວອາໄສຢູ່ທີ່ໄມ້ໄມ້ໄມ້
 ຕ່າງເປັນເປັນພາກພາກ
 ອີກອັນແຕ່ງດ້ວຍກະດູກກະດູກ
 ໄມ້ ແຕ່ງດ້ວຍໄມ້ອາໄສຢູ່ທີ່
 ດາວເດີ : ນິກອນໄອເອ
 ຜູ້ປະກັນ : ສຸກກຸ່

wara

ຕັດອາໄສຢູ່ທີ່
 ກະຕິນອາໄສຢູ່ທີ່
 ນິກອນໄອເອ
 ກໍ່ໄມ້ເອົາອາໄສຢູ່ທີ່
 ດາວເດີ : ນິກອນໄອເອ
 ຜູ້ປະກັນ : ສຸກກຸ່

wara

ເອົາອາໄສຢູ່ທີ່
 ກະຕິນອາໄສຢູ່ທີ່
 ນິກອນໄອເອ
 ກໍ່ໄມ້ເອົາອາໄສຢູ່ທີ່
 ດາວເດີ : ນິກອນໄອເອ
 ຜູ້ປະກັນ : ສຸກກຸ່

wara

ກະຕິນອາໄສຢູ່ທີ່
 ນິກອນໄອເອ
 ກໍ່ໄມ້ເອົາອາໄສຢູ່ທີ່
 ດາວເດີ : ນິກອນໄອເອ
 ຜູ້ປະກັນ : ສຸກກຸ່

wara

ເດືອນ ແຕ່ວັນພຸດພຸດ ນາມສະກຸນສັງຄົມເອາຍ
 ທອມອຸ່ນໄມ້ກຸ່ມ ຄຳຍາກຊື່ສັກເອົາຕາຈຸ
 ດາວເດີ : ກາພອນເຕີ້@ ນາມໄມ້
 ພະນົກເສີ : ເອົາກຳກາມວິເສດ ໄພຍເສຍຊື່ສັກ(ເອົາກຳກຸ່ມ)

wara

ກຸ່ມໄມ້ກຸ່ມອຸ່ນສັກເດີຍ ນາມສະກຸນສັງຄົມເອາຍ
 ທອມອຸ່ນສັງຄົມເອາຍ ຕ່າງກຸ່ມແຕ່ວັນພຸດເອາຍ
 ດາວເດີ : ນາມສະກຸນສັງຄົມເອາຍ
 ພະນົກເສີ : ເອົາກຳກາມວິເສດ ໄພຍເສຍຊື່ສັກ(ເອົາກຳກຸ່ມ)

wara

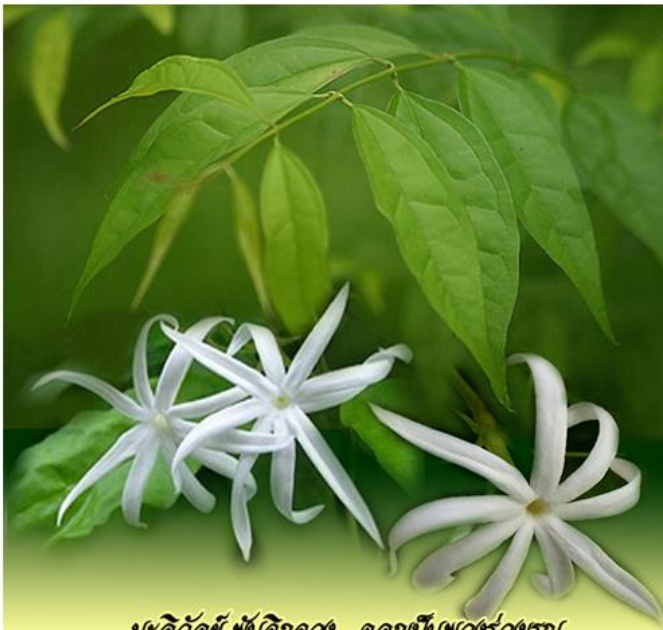
ຊຸ່ງກຸ່ມເອາຍເອາຍ ນາມສະກຸນສັງຄົມເອາຍ
 ພະນົກເສີ ພະນົກເສີ ພະນົກເສີ
 ໄພຍເສຍຊື່ສັກ ພະນົກເສີ ພະນົກເສີ
 ດາວເດີ : ໄພຍເສຍຊື່ສັກ ພະນົກເສີ
 ພະນົກເສີ : ພະນົກເສີ ພະນົກເສີ

wara

ມະເລີຍໄມ້ກຸ່ມ ຊຸ່ງກຸ່ມ ດາວເດີ ພະນົກເສີ
 ທອມອຸ່ນສັງຄົມເອາຍ ພະນົກເສີ
 ດາວເດີ : ກາພອນເຕີ້@ ນາມໄມ້
 ພະນົກເສີ : ເອົາກຳກາມວິເສດ ໄພຍເສຍຊື່ສັກ(ເອົາກຳກຸ່ມ)

wara

มะลิวัลย์ พันธุ์ ๑๐๑ ดอกเป็นพุ่มโปร่ง
หอมกรุ่นเย็นๆ ปลูกในดินคกคก

วรรณคดี : ภาพยี่สิบเอ็ด ภาพไม้

พระนิพนธ์ : เจ้าฟ้ากรมวิไลศรีเดช (เจ้าฟ้ากุ้ง)

wara

บัวหลวง

บานเต็มบานสะพรั่งสีชมพู บัว เหมือนเห็นเจ้าเข้าอยู่กัน
มะลิวัลย์พันธุ์นี้ปลูกง่าย ได้สามดอกแรกทางไปทาง

วรรณคดี : ขุนช้างขุนแผน (๑๐ ขุนช้างขุนแผน ๑๐๑)

ผู้ประพันธ์ : สุภากร

wara

บัวสาย

บานเต็มบานสะพรั่งสีชมพู บัว เหมือนเห็นเจ้าเข้าอยู่กัน
มะลิวัลย์พันธุ์นี้ปลูกง่าย ได้สามดอกแรกทางไปทาง

วรรณคดี : ขุนช้างขุนแผน (๑๐ ขุนช้างขุนแผน ๑๐๑)

ผู้ประพันธ์ : สุภากร

wara

บัววิกตอเรีย

บานเต็มบานสะพรั่งสีชมพู บัว เหมือนเห็นเจ้าเข้าอยู่กัน
มะลิวัลย์พันธุ์นี้ปลูกง่าย ได้สามดอกแรกทางไปทาง

วรรณคดี : ขุนช้างขุนแผน (๑๐ ขุนช้างขุนแผน ๑๐๑)

ผู้ประพันธ์ : สุภากร

wara

พระเจ้าข้าทูลเกล้าฯ ทอมนิเวศนคุณของพระองค์
 อวยพรคุณพระ บิณฑบาต การนิเวศนคุณของพระองค์
 ถวายคต : พระราชทานนิเวศนคุณ
 พระราชทานนิเวศ : พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

wara

หางนกยูง

พระองค์เจ้าอริยาบดินทร์ กรมหมื่น
 อภิบาลราชกิจจานุเบกษา ทรงรับราชกิจ
 จานุเบกษา ทรงรับราชกิจจานุเบกษา
 ถวายคต : พระองค์เจ้าอริยาบดินทร์

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

wara

พระองค์เจ้าอริยาบดินทร์ กรมหมื่น
 อภิบาลราชกิจจานุเบกษา ทรงรับราชกิจ
 จานุเบกษา ทรงรับราชกิจจานุเบกษา
 ถวายคต : พระองค์เจ้าอริยาบดินทร์

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

wara

พระองค์เจ้าอริยาบดินทร์ กรมหมื่น
 อภิบาลราชกิจจานุเบกษา ทรงรับราชกิจ
 จานุเบกษา ทรงรับราชกิจจานุเบกษา
 ถวายคต : พระองค์เจ้าอริยาบดินทร์

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

wara

ຊູ່ຍາງ ກ່າວ ໄກ່ ໃນທຳມະຊາດ ມີຊັງກຳສັກກອງແຂງໂດຍ
ໂງ່ງກ່າວ ສັງແຂງ ຕະໂອນໂອນ ອັດຕະໂນອັດຕະໂນ ມະນີງິ ກະກັງ ກອງກອງ

ການເຄື່ອນຍ້າຍ : ການເຄື່ອນຍ້າຍ

ກະປະກັບ : ກະປະກັບ ສັງກອງໂດຍ (ນ້ອຍ ອາດກອງກອງ)

wara

ຊູ່ຍາງ ກ່າວ ໄກ່ ໃນທຳມະຊາດ
ມີຊັງກຳສັກກອງແຂງໂດຍ
ໂງ່ງກ່າວ ສັງແຂງ ຕະໂອນໂອນ
ອັດຕະໂນອັດຕະໂນ ມະນີງິກະກັງກອງກອງ

ການເຄື່ອນຍ້າຍ : ການເຄື່ອນຍ້າຍ

ກະປະກັບ : ກະປະກັບ ສັງກອງໂດຍ (ນ້ອຍ ອາດກອງກອງ)

wara

ກັດໂອໂມ (ວ່າມາກັດໂອ)

ກັດໂອໂມ ທີ່ອາໄສ
ເມື່ອກັດໂອໂມກັດໂອ
ກັດໂອໂມກັດໂອ
ວ່າກັດໂອໂມກັດໂອກັດໂອ

ການເຄື່ອນຍ້າຍ : ການເຄື່ອນຍ້າຍ

ກະປະກັບ : ກະປະກັບ ສັງກອງໂດຍ (ນ້ອຍ ອາດກອງກອງ)

wara

ກັດໂອໂມກັດໂອ
ກັດໂອໂມກັດໂອ
ກັດໂອໂມກັດໂອ
ກັດໂອໂມກັດໂອ

ການເຄື່ອນຍ້າຍ : ການເຄື່ອນຍ້າຍ

ກະປະກັບ : ກະປະກັບ ສັງກອງໂດຍ (ນ້ອຍ ອາດກອງກອງ)

wara

ເປັນພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ
 ເພື່ອຮັກສາຄວາມສະຫງົບຂອງພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ
 ຕໍ່ການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ

ວາງແຕ້ມ: ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ (໑໐ ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ)
 ຜູ້ປະກອບ: ສູນກາງ

wara

ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ
 ເພື່ອຮັກສາຄວາມສະຫງົບຂອງພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ

ວາງແຕ້ມ: ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ

ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ: ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ

wara

ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ
 ເພື່ອຮັກສາຄວາມສະຫງົບຂອງພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ

ວາງແຕ້ມ: ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ

ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ: ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ

wara

ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ
 ເພື່ອຮັກສາຄວາມສະຫງົບຂອງພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ

ວາງແຕ້ມ: ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ

ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ: ພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ

wara

พิกุลบูรณาคตุมลาค
 ติยงทาด พลับ พองทวายทัว
 นมยวงนางแอ้มโยทะกา
 พะดาพะยอเมทีองไฟ

วารอเคติ : รามเกียรติ์
 พระราชนิพนธ์ : พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

wara

นางแอ้มกุด้อยไม้มะดูดี ยี่สุ่นโยทะกาชบา
 กรรณิการ์ ภูต แก้วกาหลง ประยงค์พะยอมหม่อมทวน

วารอเคติ : รามเกียรติ์
 พระราชนิพนธ์ : พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

wara

ไม้ครุฑมิ่งเมืองนครวัด
 งามสัดงามมหา
 มะพร้าว รอนพอนที่บริเวณ
 พองทพองพัตร์อนลือลือราญ

วารอเคติ : นิราศเมืองเพชร
 ผู้ประพันธ์ : ชูธารกวี

wara

Bauhinia scandens L.
 Photo: Nidhan Singh @ Dehradun

สูงยางกร่างไกรใบหนา มีดั่งกาฬ ภาทองแสงโค้ง
 โกงกางคั่นกลางละอองดั่ง ด้วงเมฆลือลือ มะปริงกระพิกองทอง

วารอเคติ : พรรณพฤกษา
 ผู้ประพันธ์ : พระยาศรีสุนทรโวหาร น้อย อาธารยางกูร

wara

แล้วอดเลี้ยงเอทัยอไปบันไดอิส
ต่างเพลินพิศเพียงผารุกษาเฝ้า
สิกชันแทนแสงทางทอประกายกันเกรา
โมกแมงเฝ้า ไม้งอกขอกติลา

วรรณคดี : นิราศเมืองเพชร

ผู้ประพันธ์ : สุริยารักษ์

wara

แล้วอดเลี้ยงเอทัยอไปบันไดอิส

ต่างเพลินพิศเพียงผารุกษาเฝ้า

สิกชันแทนแสงทางทอประกายกันเกรา

โมกแมงเฝ้า ไม้งอกขอกติลา

วรรณคดี : นิราศเมืองเพชร

ผู้ประพันธ์ : สุริยารักษ์

wara

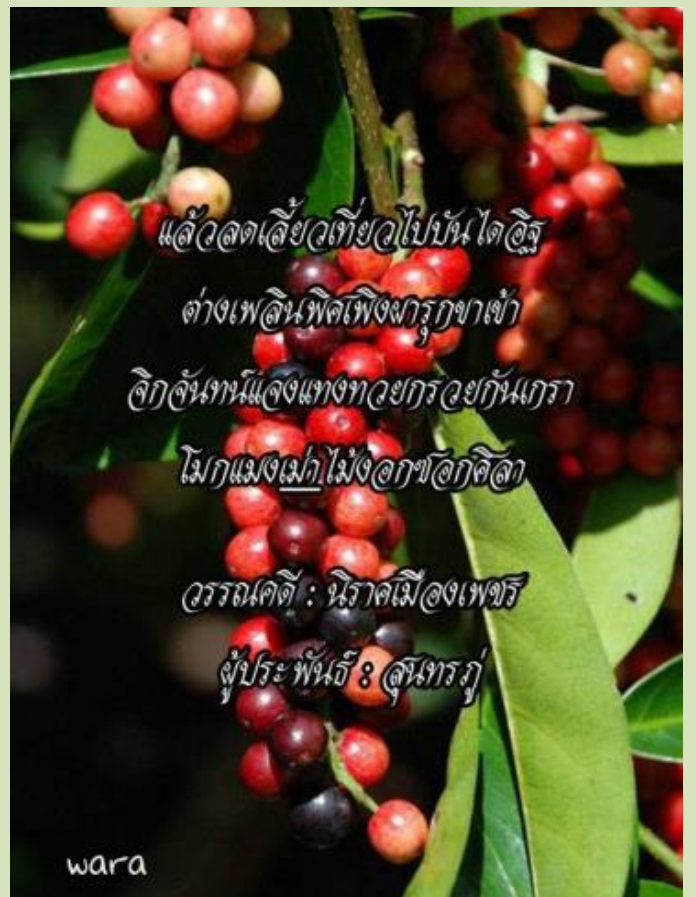
แล้วอดเลี้ยงเอทัยอไปบันไดอิส
ต่างเพลินพิศเพียงผารุกษาเฝ้า
สิกชันแทนแสงทางทอประกายกันเกรา
โมกแมงเฝ้า ไม้งอกขอกติลา

วรรณคดี : นิราศเมืองเพชร

ผู้ประพันธ์ : สุริยารักษ์

wara

แล้วอดเลี้ยงเอทัยอไปบันไดอิส

ต่างเพลินพิศเพียงผารุกษาเฝ้า

สิกชันแทนแสงทางทอประกายกันเกรา

โมกแมงเฝ้า ไม้งอกขอกติลา

วรรณคดี : นิราศเมืองเพชร

ผู้ประพันธ์ : สุริยารักษ์

wara

